

De Aarde, ons thuis

Een duurzame wereld begint bij jezelf én met het bekrachtigen van het Earth Charter, ook wel Handvest van de Aarde genoemd. Het Handvest wordt onderschreven door vele mensen wereldwijd die zich inzetten voor een rechtvaardige, duurzame en vreedzame toekomst. Voor Nederland, dat momenteel sterk in verandering en verwarring is onder invloed van gevoelens van angst en kwetsbaarheid voor terrorisme, globalisering en culturele vervreemding, biedt het Earth Charter een positief tegenwicht.

Visie en Inspiratie

Het Earth Charter is geen onbereikbare droom van wereldvreemde idealisten. Het initiatief heeft geleid tot een document met principes en een beweging die zich kenmerkt door voortdurende mondiale dialoog. Zo wil de organisatie transitie bevorderen naar een duurzame levenswijze. Als je het Earth Charter bekrachtigt, neem je vier uitgangspunten mee in je persoonlijke leven, je omgeving, op school én op je werk:

- 1 Respect en zorg voor alle levensvormen
- 2 Ecologische integriteit
- 3 Sociale en economische rechtvaardigheid
- 4 Democratie, geweldloosheid en bevordering van een cultuur van vrede

Partners in Nederland

NCDO is sinds 2002 aanspreekpunt voor het Earth Charter. Bij het bekend maken en uitdragen van het Earth Charter spelen de Earth Charter Commissioners Awraham Soetendorp en Ruud Lubbers een belangrijke rol. Vele individuen en maatschappelijke organisaties in Nederland hebben het Handvest bekrachtigd of zijn betrokken bij activiteiten, zoals Plan Nederland, SGI Nederland (Soka Gakkai International), Jane Goodall Instituut, Centrum voor Internationale Samenwerking (COS), United Network of Young Peace Builders (UNOY) en de Worldconnectors.

HET EARTH CHARTER

VISIE EN INSPIRATIE

Je kans om in actie te komen voor een duurzame en vreedzame wereld

Universele verantwoordelijkheid

Wat kan je doen?

Het Earth Charter roept op tot handelen én is een gids voor een duurzame levenswijze die tot betrokkenheid, samenwerking en verandering kan inspireren.

 Bekrachtig het Earth Charter en stimuleer bekrachtiging (endorsement) bij organisaties en bedrijven waar je deel van uit maakt, zie hiervoor www.earthcharter.org.

 Laat het niet bij je handtekening, maar word een 'engaged endorser'. Geef aan hoe je van plan bent de doelen en principes van het Handvest in de praktijk te brengen.

 Laat je inspireren door aansprekende voorbeelden, die je vindt op de website www.earthcharterinaction.org/nederland en in het boek 'Het Earth Charter in Actie - naar een duurzame wereld'. Hierin staan korte verhalen hoe het Handvest wereldwijd in de praktijk wordt gebracht. Bestel het boek in het Engels, Nederlands of Spaans bij KIT Publishers: publishers@kit.nl of www.kit.nl/publishers.

 Meld je aan voor de regionale cursus van COS Overijssel Duurzaam Doe Je Zelf: telefoon: 038 - 4211925, duurzaamdoejezelf@cosoverijssel.nl, www.handvestvandeearde.nl.

Draag eraan bij het Earth Charter meer bekendheid te geven door het bij eigen activiteiten te verspreiden en het onderwerp van gesprek te maken. Vraag folders aan bij NCDO of download het document van de website. Geef het boek 'Het Earth Charter in Actie' cadeau aan vrienden, familie, kennissen en collega's.

Onderzoek of jouw gemeente geïnteresseerd is in de Earth Charter tentoonstelling die de wereld rondreist, 'Seeds of Change', die beschikbaar is via SGI Nederland. COS Overijssel kan daarbij ondersteunen.

Abonneer je op de internationale nieuwsbrief via de website.

Adressen

Informatie en advies over het Earth Charter in Nederland
Nationale Commissie voor Internationale Samenwerking en Duurzame Ontwikkeling NCDO
Postbus 94020, 1090 GA Amsterdam
E: earthcharter@ncdo.nl
www.earthcharterinaction.org/nederland

Cursus Duurzaam Doe Je Zelf COS Overijssel
Postbus 1474, 8001 BL Zwolle
T: 038 - 4211925
E: duurzaamdoejezelf@cosoverijssel.nl
www.handvestvandeearde.nl

Informatie over het Earth Charter in België
Het Dag Hammarskjöld Studiecentrum
IJzerbron 2, B 3700 Tongeren, België
E: veronica.box-thijs@scarlet.be

Het Earth Charter

Preambule

Wij bevinden ons op een kritiek moment in de geschiedenis van de Aarde, een tijd waarin de mensheid haar toekomst moet kiezen. Nu de wereld steeds meer verweven, onderling afhankelijk en kwetsbaar wordt, houdt de toekomst zowel grote gevaren als grote beloftes in. Om vooruit te gaan, dienen wij te erkennen dat wij temidden van een schitterende verscheidenheid aan culturen en levensvormen één menselijke familie vormen en één Aardse gemeenschap met een gemeenschappelijke bestemming. Wij moeten ons verenigen om een duurzame mondiale samenleving te realiseren, gebaseerd op respect voor de natuur, universele mensenrechten, economische rechtvaardigheid en een cultuur van vrede. Daartoe is het een vereiste dat wij, de volkeren van de Aarde, onze verantwoordelijkheid jegens elkaar, jegens de grotere levensgemeenschap en jegens de toekomstige generaties openlijk uitspreken.

De Aarde, ons thuis

De mensheid is onderdeel van een enorm, zich ontwikkelend universum. De Aarde, ons thuis, leeft en omvat een unieke levensgemeenschap. De natuurkrachten maken het bestaan tot een veeleisend en onzeker avontuur, maar de Aarde heeft de omstandigheden geboden die essentieel zijn voor de evolutie van het leven. De veerkracht van de levensgemeenschap en het welzijn van de mensheid zijn afhankelijk van het instandhouden van een gezonde biosfeer met al haar ecologische systemen, een rijke verscheidenheid aan planten en dieren, vruchtbare grond, onvervuild water en schone lucht. Het mondiale milieu met zijn eindige hulpbronnen is een gemeenschappelijke zorg van alle volkeren. De bescherming van de levenskracht, verscheidenheid en schoonheid van de Aarde is een heilige plicht.

De mondiale situatie

De dominante productie- en consumptiepatronen leiden tot vernietiging van het milieu, uitputting van de hulpbronnen en een groot-schalig uitsterven van soorten. Gemeenschappen raken verzwakt. De voordelen van ontwikkeling worden niet gelijkmatig gedeeld en de kloof tussen arm en rijk wordt groter. Onrechtvaardigheid, armoede, onkundigheid en gewelddadige conflicten zijn alom verspreid en de oorzaak van groot lijden. Een niet eerder vertoonde toename van de wereldbevolking heeft de ecologische en sociale systemen overbelast. De grondvesten van mondiale veiligheid worden bedreigd. Deze tendensen zijn gevaarlijk – maar niet onontkoombaar.

De uitdagingen waarvoor wij staan

De keuze is aan ons: een mondiaal partnerschap vormen om zorg te dragen voor de Aarde en voor elkaar of het risico lopen op onze eigen vernietiging en op die van de verscheidenheid van het leven. Er zijn wezenlijke veranderingen nodig in onze waarden, instituten en levenswijzen. Wij dienen ons te realiseren dat wanneer in de eerste levensbehoefte is voorzien, menselijke ontwikkeling in de eerste plaats gaat om meer te zijn, niet om meer te hebben. Wij hebben de kennis en technologie om voor iedereen te zorgen en om onze negatieve invloed op het milieu te verminderen. De opkomst van een mondiale samenleving van betrokken burgers biedt nieuwe kansen om een democratische en humane wereld op te bouwen. Onze ecologische, economische, politieke, sociale en spirituele uitdagingen zijn met elkaar verbonden, en gezamenlijk kunnen wij inclusieve oplossingen uitdenken.

Universele verantwoordelijkheid

Om deze ambities te verwezenlijken, moeten wij beslissen te leven met een besef van universele verantwoordelijkheid, waarbij wij onszelf niet alleen vereenzelvigen met de totale Aardse gemeenschap, maar ook met onze lokale gemeenschappen. Wij zijn gelijktijdig burgers van verschillende naties en van één wereld waarin het lokale en mondiale met elkaar zijn verbonden. Iedereen deelt de verantwoordelijkheid voor het huidige en toekomstige welzijn van de menselijke familie en de grotere levende wereld. De geest van menselijke solidariteit en verwantschap met al het leven wordt versterkt wanneer wij leven in eerbied voor het mysterie van het bestaan, in dankbaarheid voor de gave van het leven en in nederigheid aangaande de plek van de mens in de natuur.

Wij hebben dringend behoefte aan een gedeelde visie van essentiële waarden die een ethische basis leggen voor de opkomende wereldgemeenschap. Verbonden in hoop, bekrachtigen wij daarom de volgende van elkaar afhankelijke principes voor een duurzame levenswijze als een gemeenschappelijke norm, om aan de hand daarvan het gedrag van alle individuen, organisaties, bedrijven, regeringen en internationale instituten te begeleiden en beoordelen.

I. Respect en zorg voor alle levensvormen

PRINCIPES

- 1. Respecteer de Aarde en het leven in al zijn verscheidenheid.**
 - a. Erken dat alle wezens van elkaar afhankelijk zijn en dat iedere levensvorm waarde heeft, ongeacht diens waarde voor de mens.
 - b. Bekrachtig uw vertrouwen in de intrinsieke waardigheid van alle mensen en in het intellectuele, artistieke, ethische en spirituele potentieel van de mensheid.
- 2. Draag zorg voor alle levensvormen, met begrip, compassie en liefde.**
 - a. Accepteer dat mét het recht natuurlijke hulpbronnen te bezitten, te beheren en te gebruiken ook de plicht komt schade aan het milieu te voorkomen en de rechten van mensen te beschermen.
 - b. Bekrachtig dat mét verdergaande vrijheid, kennis en macht ook verdergaande verantwoordelijkheid komt om het gemeenschappelijk goed te bevorderen.
- 3. Bouw democratische samenlevingen op die rechtvaardig zijn, waaraan iedereen kan deelnemen, en die duurzaam en vreedzaam zijn.**
 - a. Zorg ervoor dat gemeenschappen op alle niveaus de mensenrechten en fundamentele vrijheden veilig stellen en iedereen de gelegenheid bieden zijn of haar volledige potentieel te realiseren.
 - b. Bevorder sociale en economische rechtvaardigheid, opdat iedereen in staat is een gegarandeerd en zinvol bestaan te bereiken dat ecologisch verantwoord is.
- 4. Stel de rijke schatten en de schoonheid van de Aarde veilig voor de huidige en toekomstige generaties.**
 - a. Erken dat de handelingsvrijheid van iedere generatie wordt beperkt door de behoeften van toekomstige generaties.
 - b. Draag waarden, tradities en instituten die het langdurige floreren van de menselijke en ecologische gemeenschappen op Aarde ondersteunen, over aan toekomstige generaties.

Ten einde deze vier veel omvattende verplichtingen te vervullen, is het volgende nodig:

II. Ecologische integriteit

PRINCIPES

5. **Bescherm en herstel de ongeschonden staat van de ecologische systemen op Aarde, met speciale aandacht voor de biologische diversiteit en de natuurlijke processen die het leven in stand houden.**
 - a. Neem op alle niveaus plannen en verordeningen aan voor duurzame ontwikkeling waardoor bescherming en herstel van het milieu een integraal onderdeel worden van alle ontwikkelingsinitiatieven.
 - b. Zorg voor levensvatbare natuur- en biosfeerreserves, inclusief wildernis en maritieme gebieden, en waarborg die ook, opdat zij bescherming geven aan de systemen die het leven op Aarde in stand houden en de biodiversiteit en ons natuurlijke erfgoed bewaren.
 - c. Bevorder het herstel van bedreigde soorten en ecosystemen.
 - d. Houd exoten of genetisch gemanipuleerde organismen die schadelijk zijn voor de inheemse soorten en het milieu onder controle en verwijder ze, en voorkom de introductie van dergelijke schadelijke organismen.
 - e. Beheer het gebruik van vernieuwbare hulpbronnen zoals water, bodem, bosproducten en het leven in zee, zodanig dat de regeneratiesnelheid niet wordt overschreden en de gezondheid van ecosystemen beschermd wordt.
 - f. Beheer de winning en het gebruik van niet vernieuwbare hulpbronnen zoals delfstoffen en fossiele brandstoffen zodanig dat de vermindering minimaal is en er geen ernstige milieuschade resulteert.
6. **Voorkom schade – de beste vorm van milieubescherming – en hanteer een preventieve benadering wanneer de kennis beperkt is.**
 - a. Tref maatregelen om de mogelijkheid van ernstige of onomkeerbare schade aan het milieu te vermijden, zelfs wanneer de wetenschappelijke kennis onvolledig of niet doorslaggevend is.
 - b. Leg de bewijslast bij degenen die beweren dat een voorgestelde activiteit geen substantiële schade zal aanrichten en stel de verantwoordelijke partijen aansprakelijk voor schade aan het milieu.
 - c. Vergewis u ervan dat besluitvorming de cumulatieve, langlopende, indirecte, verreikende en mondiale gevolgen van menselijk handelen aanpakt.
 - d. Voorkom vervuiling van elk onderdeel van het milieu en sta geen opeenhoping toe van radioactieve, toxische of andere gevaarlijke stoffen.
 - e. Vermijd militaire activiteiten die schadelijk zijn voor het milieu.
7. **Pas patronen toe van productie, consumptie en reproductie, die de regenererende capaciteiten van de Aarde, de mensenrechten en het welzijn van gemeenschappen beschermen.**
 - a. Verminder het gebruik van de materialen die worden gebruikt in productie- en consumptiesystemen, hergebruik en recycleer ze, en sta ervoor in dat resterend afval kan worden opgenomen door ecologische systemen.
 - b. Handel terughoudend en efficiënt bij het gebruik van energie, en vertrouw meer en meer op vernieuwbare energiebronnen zoals zon en wind.
 - c. Bevorder de ontwikkeling, toepassing en de evenwichtige overdracht van milieuvriendelijke technologieën.
 - d. Verwerk de totale milieukosten en sociale kosten van goederen en diensten in de verkoopprijs en stel consumenten in de gelegenheid producten te herkennen die voldoen aan de hoogste sociale- en milieunormen.
 - e. Garandeer universele toegang tot gezondheidszorg die reproductieve gezondheid en verantwoorde voortplanting aanmoedigt.

- f. Neem levenswijzen aan die de kwaliteit van het leven en materiële toereikendheid in een eindige wereld benadrukken.

8. **Bevorder de studie van ecologische duurzame ontwikkeling en bevorder de vrije uitwisseling en brede toepassing van de verworven kennis.**

- a. Geef steun aan internationale wetenschappelijke en technische samenwerking over duurzaamheid, met speciale aandacht voor de behoeften van ontwikkelingslanden.
- b. Erken en bescherm het bestaan van de traditionele kennis en spirituele wijsheid in alle culturen, die bijdragen tot milieubescherming en het welzijn van de mens.
- c. Garandeer dat informatie van essentieel belang voor de menselijke gezondheid en milieubescherming, inclusief genetische informatie, beschikbaar blijft in het publieke domein.

III. Sociale en economische rechtvaardigheid

PRINCIPES

9. **Maak een einde aan armoede. Het is een ethische, sociale en milieuverplichting.**
 - a. Garandeer het recht op drinkwater, schone lucht, veilig voedsel, onvervuilde grond, beschutting en veilige sanitaire voorzieningen en reserveer de benodigde nationale en internationale hulpbronnen.
 - b. Stel ieder mens middels onderwijs en hulpmiddelen in staat zich te verzekeren van een veilig en duurzaam bestaan, en verschaf sociale zekerheid en opvang voor degenen die niet in staat zijn voor zichzelf te zorgen.
 - c. Geef aandacht aan degenen die worden vergeten, bescherm de zwakkeren, help degenen die lijden, en stel hen in staat hun kwaliteiten te ontwikkelen en hun aspiraties na te streven.
10. **Zorg ervoor dat economische activiteiten en instellingen op ieder niveau op rechtvaardige en duurzame wijze menselijke ontwikkeling bevorderen.**
 - a. Bevorder de rechtvaardige verdeling van rijkdom binnen en tussen landen.
 - b. Vergroot de intellectuele, financiële, technische en sociale hulpbronnen van de ontwikkelingslanden, en bevrijd hen van de drukkende last van internationale schulden.
 - c. Zorg ervoor dat alle handel het gebruik van duurzame hulpbronnen, milieubescherming en vooruitstrevende arbeidsnormen steunt.
 - d. Verlang van multinationale ondernemingen en internationale financiële organisaties dat zij transparant in het publieke belang handelen, en houd hen verantwoordelijk voor de consequenties van hun activiteiten.
11. **Bevestig dat gelijkheid en gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen de eerste vereisten zijn voor duurzame ontwikkeling en zorg voor universele toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en economische kansen.**
 - a. Verzeker de mensenrechten van vrouwen en meisjes en maak een eind aan alle vormen van geweld tegen hen.
 - b. Bevorder de actieve deelname van vrouwen aan alle aspecten van het economische, politieke, burgerlijke, sociale en culturele leven als volwaardige en gelijkwaardige partners, besluitvormers, leiders en begunstigen.
 - c. Maak gezinnen sterker en verzeker de veiligheid en liefhebbende verzorging van alle familieleden.

12. Houd het recht hoog van allen, zonder discriminatie, op een normale en sociale omgeving die steun geeft aan menselijke waardigheid, lichamelijke gezondheid en geestelijk welzijn, met speciale aandacht voor de rechten van inheemse volkeren en minderheden.

- a. Maak een eind aan alle vormen van discriminatie, zoals die gebaseerd op ras, kleur, sekse, seksuele geaardheid, godsdienst, taal en nationale, etnische of sociale herkomst.
- b. Bekrachtig het recht van inheemse volkeren op hun spiritualiteit, kennis, land en hulpbronnen en op hun daaruit voortvloeiende praktijk van duurzaam levensonderhoud.
- c. Respecteer en steun de jongeren in onze gemeenschappen, stel hen in staat hun wezenlijke rol bij het ontwikkelen van duurzame samenlevingen te vervullen.
- d. Bescherm en herstel bijzondere plaatsen met een culturele en spirituele betekenis.

IV. Democratie, geweldloosheid en vrede

PRINCIPES

13. Versterk democratische instellingen op alle niveaus, zorg voor transparant en verantwoordelijk bestuur, volledige deelname aan besluitvorming en toegang tot het recht.

- a. Houd het recht hoog van iedereen op duidelijke en tijdige informatie over milieuzaken en alle ontwikkelingsplannen en activiteiten die hen zullen beïnvloeden of waar zij belang bij hebben.
- b. Steun de lokale, regionale en mondiale burgersamenlevingen en propageer de zinvolle deelname van alle geïnteresseerde individuen en organisaties aan besluitvorming.
- c. Bescherm de rechten op vrijheid van meningsuiting, expressie, vreedzame vergadering, vereniging en een afwijkende mening.
- d. Stel doeltreffende en efficiënte toegang in tot bestuurlijke en onafhankelijke rechtelijke procedures, inclusief rechtsmiddelen en vergoedingen voor milieuschade en het gevaar van dergelijke schade.
- e. Maak een eind aan corruptie bij alle openbare en privé-instellingen.
- f. Maak plaatselijke gemeenschappen sterker, stel ze in staat zorg te dragen voor hun milieu, en wijs milieuverantwoordelijkheid toe op de bestuurlijke niveaus waar die het meest doeltreffend kan worden uitgevoerd.

14. Integreer de kennis, waarden en vaardigheden die nodig zijn voor een duurzaam bestaan in het formele onderwijs en levenslange leerproces.

- a. Verschaf iedereen, in het bijzonder kinderen en jongeren, de educatieve mogelijkheden die hen in staat stellen actief bij te dragen aan duurzame ontwikkeling.
- b. Bevorder de bijdrage van de kunsten, de humaniora en de wetenschap aan onderwijs op het vlak van duurzaamheid.
- c. Vergroot de rol van de massamedia bij het proces van bewustwording aangaande ecologische en sociale uitdagingen.
- d. Erken het belang van morele en spirituele opvoeding en vorming voor een duurzaam bestaan.

15. Behandel alle levende wezens met respect en voorkomendheid.

- a. Voorkom wreedheid jegens dieren die worden gehouden in de samenleving der mensen en bescherm ze tegen lijden.
- b. Bescherm wilde dieren tegen manieren van jagen, strikken zetten en vissen die buitensporig, langdurig of te vermijden leed veroorzaken.
- c. Vermijd of maak een volledig einde aan het vangen of vernietigen van bijvangst.

16. Bevorder een cultuur van tolerantie, geweldloosheid en vrede.

- a. Stimuleer en steun wederzijds begrip, solidariteit en samenwerking tussen alle volkeren, en binnen en tussen landen.
- b. Implementeer veelomvattende strategieën ter voorkoming van gewelddadige conflicten en hanteer samenwerkende oplossingsmethoden om milieuconflicten en andere geschillen hanteerbaar te maken en op te lossen.
- c. Demilitariseer nationale veiligheidssystemen tot het niveau van een niet provocerende staat van verdediging, en geef militaire hulpmiddelen een vreedzame toepassing, ecologisch herstel inbegrepen.
- d. Vernietig nucleaire, biologische en giftige wapens en andere massavernietigingswapens.
- e. Zorg ervoor dat het gebruik van de dampkring en de kosmische ruimte steun geeft aan milieubescherming en vrede.
- f. Erken dat vrede het geheel is dat wordt gecreëerd door de juiste relaties met jezelf, andere mensen, andere culturen, andere levensvormen, de Aarde en het grotere geheel waar wij allen deel van uit maken.

De weg vooruit

Nog nooit eerder in de geschiedenis heeft onze gemeenschappelijke bestemming ons zo duidelijk opgeroepen om een nieuw begin te zoeken. Een dergelijke vernieuwing ligt besloten in de principes van dit Handvest. Om die belofte te vervullen, moeten wij ons ertoe verbinden de waarden en doeleinden van het Earth Charter aan te nemen en te bevorderen.

Daarvoor is een verandering van geest en hart nodig. Het vereist een nieuw besef van de mondiale afhankelijkheid van elkaar en universele verantwoordelijkheid. Wij dienen ons op een vindingrijke wijze te ontwikkelen en de visie op een duurzaam bestaan op plaatselijk, nationaal, regionaal en mondiaal niveau toe te passen. Onze culturele verscheidenheid is een kostbaar erfgoed en de verschillende culturen zullen hun eigen specifieke wijze vinden om die visie te realiseren. Wij moeten de mondiale dialoog die het Earth Charter voortbracht, verdiepen en uitbreiden, wij kunnen namelijk veel leren van de permanente samenwerking in de zoektocht naar waarheid en wijsheid.

Het leven kent vaak spanningen tussen belangrijke waarden. Dat kan leiden tot moeilijke keuzen. Toch moeten we manieren vinden om verscheidenheid in harmonie te brengen met eenheid, de uitoefening van vrijheid met het gemeenschappelijke goed, korte-termijndoelen met doelstellingen op de lange termijn. Ieder individu, iedere familie, organisatie en gemeenschap heeft een wezenlijke rol te spelen. De kunsten, de wetenschap, godsdiensten, educatieve instellingen, media, bedrijven, non-gouvernementele organisaties en regeringen worden alle opgeroepen creatief leiderschap te tonen. Het partnerschap van regering, burgers en bedrijfsleven is van essentieel belang voor doeltreffend bestuur.

Om een duurzame mondiale samenleving op te bouwen, moeten de naties van de wereld hun verbintenis aan de Verenigde Naties hernieuwen, hun verplichtingen in het kader van bestaande internationale verdragen nakomen en de uitvoering van de Earth Charter principes steunen met een internationaal rechtsgeldig document over milieu en ontwikkeling.

Laat onze tijd de geschiedenis ingaan als een tijdperk van de omslag naar een nieuwe eerbied voor het leven, de vastbeslotenheid duurzaamheid te realiseren, een intensivering van de strijd voor rechtvaardigheid en vrede, en de vreugdevolle viering van het leven.

